

Representantforslag 160 S

(2009–2010)

fra stortingsrepresentantene Vigdis Giltun, Robert Eriksson og Laila Marie Reiertsen

Dokument 8:160 (2009–2010)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Vigdis Giltun, Robert Eriksson og Laila Marie Reiertsen om fjerning av aldersgrensen på 26 år for dekning til hjelpemidler til trening og aktivisering for funksjonshemmede

Til Stortinget

Bakgrunn

Friluftsliv og fysisk aktivitet er viktig for alle, både funksjonsfriske og de med nedsatte funksjoner. Redusert førlighet kan ramme alle, og dagens aldersgrense på 26 år hindrer funksjonshemmede i en alder av 27 år bistand til hjelpemidler til trening og fritidsaktiviteter for å opprettholde eller øke funksjonsdyktigheten.

Mange med funksjonshemninger har behov for ulike typer av hjelpemidler eller tilrettelagt sportsutstyr som vanligvis er langt dyrere enn vanlig sportsutstyr, og derfor normalt utenfor økonomisk rekkevidde for mange.

Under behandlingen av statsbudsjettet for 2003 gikk en enstemmig komité inn for å heve aldersgrensen for barns og ungdoms rett til hjelpemidler til trening, stimulering og aktivisering fra 18 til 26 år, jf. Budsjett-innst. S nr. 11 (2002–2003).

Alle partiene har fra samme tid uttalt at aldersgrensen bør oppheves, og forslagsstillerne vil i den forbindelse vise til merknader i de følgende budsjettinnstillingene:

- Budsjett-innst. S. nr. 11 (2002–2003): «Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet mener forslaget går i riktig retning, men legger til grunn at alder ikke bør være et kriterium for om en skal ha rett til

spesialprotese til trening og fritidsaktiviteter. Disse medlemmer vil be Regjeringen utrede om aldersgrensen kan fjernes.»

- Budsjett-innst. S. nr. 11 (2004–2005): «Komiteen viser til at forebygging ved fysisk aktivitet stadig blir mer vektlagt for alle for å minske risiko for sykdom eller forverret helsetilstand. Målet synes å være å få personer i alle aldre til å drive mer fysisk aktivitet. Denne holdningen bør også gjenspeiles i regelverket for støtte til hjelpemidler for funksjonshemmede når det gjelder utstyr til trening og aktivisering.»
- Budsjett-innst. S. nr. 15 (2005–2006): «Komiteen viser til anmodningsvedtak nr. 118 av 8. desember 2004. Bakgrunnen for vedtaket om å vurdere å fjerne aldersgrensen for hjelpemidler til trening, stimulering og aktivisering av personer med nedsatt funksjonsevne, var ønske om å legge til rette for fysisk aktivitet.»
- «Komiteen mener det bør foretas en bredere gjennomgang der andre kriterier enn alder, herunder organisering av gjenbruk av utstyr, inngår.»
- «Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at dagens aldersgrense på 26 år for tilskudd til hjelpemidler til trening, stimulering og aktivisering av personer med nedsatt funksjonsevne ikke har noen faglig begrunnelse utover det rent proveny-messige. Det bør være mulig å finne velfungerende ordninger som ikke diskriminerer enkelte personer med nedsatt funksjonsevnes muligheter til fysisk trening på bakgrunn av alder, som samtidig medfører lavere kostnader enn hva som er anslått i Rikstrygdeverkets provenyberegninger.»

Temaet ble også behandlet i 2009 i Innst. 15 S (2009–2010), og komiteens medlemmer fra Frem-

skrittspartiet, Høyre, og Kristelig Folkeparti fremhevet da blant annet at dagens ordning skaper et A-lag og et B-lag mellom dem med god økonomi og de som ikke har samme økonomiske forutsetninger for å skaffe tilpassede hjelpemidler.

Det ble anført at behovet for aktiv fritid også gjelder for dem over 26 år, og at mange foreldre over 26 år med nedsatt funksjonsevne ikke får muligheten til å være aktivt sammen med barna i fritiden. Det ble konkludert med at komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti primært ønsket å fjerne aldersgrensen på 26 år.

Ut fra et generelt perspektiv er fysisk inaktivitet noe som øker i alle aldersgrupper i den norske befolkning. I St. meld. nr. 16 (2002–2003) ble det pekt på at over halvparten av den norske befolkningen har for lavt fysisk aktivitetsnivå. I Statistisk sentralbyrås (SSB) levekårsundersøkelser påpekes det at folk med fysiske funksjonshemninger er mindre aktive enn andre.

I en utredning gjort av Direktoratet for naturforvaltning benevnt Friluftsliv for funksjonshemmede: Anbefaling av tiltak for å bedre funksjonshemmedes muligheter for friluftsliv (2003–2004) vises det til at mange funksjonshemmede er avhengige av personlige hjelpemidler for å kunne delta i ulike aktiviteter. Det fortelles også at slike hjelpemidler kan være svært dyre og at folketrygden ikke gir støtte til hjelpemidler til trening for personer over 26 år (jf. utdrag av ovennevnte forskrift).

Rettigheter og muligheter for å delta i fysisk aktivitet og friluftsliv bør være lik for alle funksjonshemmede, uavhengig av alder. Forslagsstillerne viser til at skillet ved 26 år er aldersdiskriminerende og uten faglig begrunnelse og foreslår derfor at denne kunstige aldersgrensen fjernes.

Dette er i tråd med det som er anbefalingen under dette punkt i NOU 2010:5 Aktiv deltagelse, likeverd og inkludering. Der står det at fysisk aktivitet er en prioritert folkehelsesatsing, og utvalget mener derfor at: «voksne med funksjonsnedsettelse må få samme mulighet til å delta i fysisk aktivitet som resten av befolkningen.»

Bedre fysisk helse hos funksjonshemmede vil være positivt, og det vil også være samfunnsøkonomisk lønnsomt i form av bedret arbeidsevne hos den enkelte, mindre avhengighet av hjemmehjelpstjenester, mindre behov for medisiner, samt at det styrker den enkeltes funksjonsdyktighet i sosiale situasjoner og overfor egen familie.

Det er en tverrpolitisk enighet om å redusere antallet uføretrygdede, og med mulighet for mer fysisk aktivitet vil også flere med nedsatte funksjoner bli mindre avhengige av trygdeytelser.

Fjerning av aldersgrensen vil være et skritt i riktig retning når det gjelder målsettingen om et inkluderende samfunn hvor det legges til rette for at alle skal ha mulighet til å delta.

Forslag

Forslagsstillerne fremmer på denne bakgrunn følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen fjerne aldersgrensen for hjelpemidler til trening, stimulering og aktivisering av personer med nedsatt funksjonsevne i forbindelse med statsbudsjettet for 2011.

15. juni 2010